

L. M. DOBRIČEVIĆ, detalj poliptiha u crkvi Gospe na Dančama u Dubrovniku

Mihelčić i Božidar Lapaine) s novim tehničkim i estetičkim idejama. Istodobno grafički oblikovatelji (Ivan Doroghy, Nenad Dogan, S. Brčić, Slavko Heningsman, Zlatko Tomičić) nastoje uspostaviti oblikovne standarde prilagođene novim tehnologijama, dok mlada generacija grafičkih dizajnera (Božidar Malešević, studio »Imitacija života«) sintetički povezuje iskustva različitih medija. Interfakultetski studij dizajna pokrenut je u Zagrebu 1989. Trijenalne izložbe dizajna održavane su u sklopu Zagrebačkoga salona 1975–92, a 1975. je pokrenuta i Međunarodna zagrebačka izložba grafičkoga dizajna — ZGRAF. Od 1985. u Zagrebu djeluje i Hrvatsko dizajnersko društvo.

LIT.: Stan za naše prilike — SIO, Arhitektura, 1956, 1–6. — R. Putar, Elementi funkcionalnog oblikovanja na XI triennalu u Milanu, Arhitektura, 1957, 1–6. — V. Sinobad-Pintarić, XI trijenale, ČIP, 1957, 66. — B. Bernardi, Definicija i značaj industrijskog oblikovanja, Arhitektura, 1959, 1–6. — Z. Radić, Umjetnost oblikovanja, ibid., 6. — R. Putar, Drugi zagrebački triennale, ibid., 6. — A. Munjaković, Stambena problematika u okviru II međunarodne izložbe Porodica i domaćinstvo, ČIP, 1959, 79. — R. Ivančević, Osnovna pravila industrijskog oblikovanja, 15 dana, 1959, 19. — Isti, O plakatu, ibid., 1961, 6. — R. Putar, Likovni profil proizvodnje, ibid., 1964, 3. — M. Meštrović, Industrija i njen oblik, ČIP, 1964, 133–134. — A. Jakir, Prefabricirane sanitarne kabine i blokovi, Dizajn, 1968, 7. — F. Križanec, Dizajn nije samo suvenir, ibid., 1968, 11. — G. Keller, Budućnost naše okolice i naša je budućnost, Arhitektura, 1972, 116. — F. Križanec, Deset godina CIO u Zagrebu, ibid., 1974, 150. — G. Keller, Design/dizajn, Zagreb 1975. — V. Robotić, Dizajn i planiranje proizvoda, ČIP, 1975, 4. — L. Kavurić, Milan Vulpe (katalog), Zagreb 1977. — M. Meštrović, O znanstvenosti dizajna, Arhitektura, 1979, 170–171. — Isti, Teorija dizajna i problemi okoline, Zagreb 1980. — Ž. Čorak, Grafički dizajn u hrvatskoj secesiji, ŽU, 1980, 29–30. — O. Marušević, T. Krizman za naš umjetnički obrt, Bulletin JAZU, 1982, 2. — A. Kralj, Dizajn 1950–1960 (katalog), Zagreb 1983. — S. Bernik, Ivan Picelj, Zagreb 1986. — D. Radović, Bogdan Budimirov, ČIP, 1989, 6, 7–8. — F. Vukić, Skica za portret hrvatskog industrijskog dizajna, Zagreb 1992. — S. Bernik, Bernardo Bernardi, Zagreb 1992. — F. Vukić, In Search of a Forgotten Identity, Modern Zagreb (katalog), Zagreb 1993. F. Vu.

DJELO, društvo za promicanje umjetničkoga obrta; djelovalo je u Zagrebu 1926–29. Članovi su bili T. Krizman (predsjednik), B. Bauer, S. Hribar, H. Juhn, I. Tabaković, V. Braniš, D. Ibler, F. Kršinić, R. Frangeš-Mihanović i dr. Na poticaj »Djela« osn. je 1926. istoimena zadruga za proizvodnju umjetničkoobrtničkih predmeta. Prva izložba održana je u Zagrebu 1927.

LIT.: O. Marušević, Tomislav Krizman za naš umjetnički obrt, Bulletin JAZU, 1982, 2, str. 34–36. — M. Baričević, Povijest moderne keramike u Hrvatskoj, Zagreb 1986, str. 34–35. R.

DOBRA KUĆA, utvrđeni grad SZ od Daruvara. Spominje se od 1335. Unutar zidina nalazi se četverokutna obrambena kula. U XIV. st. kralj ga daje Hrvatinićima, a poslije ga drže knezovi Nelipići. God. 1476. vlasnik mu je Ernušt Hampo, a poslije 1480. Székely de Kevend. Turci ga zauzimaju 1542, a nakon njihova odlaska ostaje u ruševinama.

Benedikt Nelipić osnovao je 1412. nedaleko od svojega burga (u selu Donja Vrijeska) pavlinski samostan s velikom gotičkom crkvom Sv. Ane. Samostan je propao u tur. osvajanjima, a održala se crkva vrlo skladnih proporcija (restaurirana 1859). Ima poligonalno svetište, pojačano potpornjima, profilirane okvire vrata i prozora s mrežicama. Crkvu, nazvanu Dobra kuća, preuzeli su poč. XVIII. st. pravosl. redovnici.

LIT.: G. Szabo, Dobra kuća, VJHAD, 1908–09. — V. Radauš, SSS. — M. Kruhek, Povijesno-topografski pregled pavlinskih samostana u Hrvatskoj, u katalogu: Kultura pavli- na u Hrvatskoj, Zagreb 1989. — Z. Horvat, Srednjovjekovna arhitektura pavlinskih samostana u Hrvatskoj, ibid. L. D.

DOBRIČEVIĆ, Lovro Marinov, slikar (Kotor, ? — Dubrovnik, 1478). Nakon školovanja u Veneciji, gdje se spominje u jednom ugovoru (1444) uz slikara M. Giambona, vraća se u rodni grad gdje otvara radionicu. Tu prima mnoge narudžbe iz obližnjega Dubrovnika: 1448. za poliptih samostana Gospe od Anđela i za poliptih gl. oltara dominikanske crkve, 1455. za poliptih gl. oltara franjevačke crkve, 1456. za likove Bl. Dj. Marije i Sv. Ivana sa strane raspela u dominikanskoj crkvi. God. 1459. seli u Dubrovnik gdje otvara veliku radionicu s brojnim pomoćnicima i učenicima (V. Rajanović, J. Basilj, Stjepan Ugrinović, Božidar Vlatković te sinovi Marin i Vicko). Radi slike i poliptihe ne samo za Dubrovnik i okolicu već i za Bosnu: oltarnu sliku za crkvu u Slanom (1461), poliptih za gl. oltar crkve Gospe od Rožata u Rijeci dubrovačkoj (1469), poliptih za gl. oltar dubrovačke crkve Sv. Sebastijana (1470–73), poliptih za crkvu Sv. Vlaha u Dubrovniku (1477). Očuvana su četiri njegova djela: poliptih u sakristiji dominikanske crkve u Dubrovniku (1448), lik Sv. Vlaha s rastavljenoga poliptiha za franjevce (1455–58) u zbirci samostana Male braće, poliptih u crkvi Gospe na Dančama (1465–66) i slika Gospe u crkvi Gospe od Škrpjela pokraj Perasta. Slikarstvo L. Dobričevića, nedvojbeno najistaknutijega umjetnika XV. st. u Dubrovniku, pokazuje stilsku evoluciju od ranijih, tvrdih gotičkih oblika bliskih M. Giambonu (prizor Kristova krštenja na poliptihu u dominikanskoj crkvi) prema ranorenesansnom shvaćanju volumena i kompozicije pod utjecajem ranoga slikarstva Antonija Vivarinija (Gospa u mandorli na poliptihu na Dančama).

LIT.: V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1964. — K. Prijatelj, Dubrovačko slikarstvo XV–XVI stoljeća, Zagreb 1968, str. 18–20. — G. Brajković, Slika Lovra Marinova Dobričevića na otoku Gospe od Škrpjela i njezini srebrni ukrasi, Prilozi — Dalmacija, 1980. R.

DOBRIČEVIĆ, Dobrić (Boninus de Boninis), tiskar (Lastovo, 1454 — Treviso, Italija, 1528). Potječe iz lastovske porodice Dobričevića, koja nakon XIV. st. romanizira prezime u Bonin. Tiskarski zanat izučava u Veneciji, gdje s Andrijom Paltašićem iz Kotora izdaje 1478. Laktancijevo djelo *De divinis institutionibus*. God. 1481–83. djeluje u Veroni gdje izdaje djelo *Alexander de Villa Dei, Grammatica metrica scripta* (veljača, 1481), potom odlazi u Bresciu gdje izdaje četrdesetak djela klas. autora (Vergilije, Plutarh, Katul, Tibul, Propertije) i obnavlja zamrlu tiskarsku aktivnost. Od tih se djela ističu Ezopove basne (*Aesopus moralisatus*) sa 67 i Danteova *Božanstvena komedija* iz 1487. sa 69 drvoreza. Pri tiskanju rabi uglatu i obla slova. Prvi rabi grčka slova tiskajući djela Makrobija Aurelija Teodosija (1483), a 1491. izdaje *Repetitio Angelija de Ubaldisa*. God. 1493. pojavljuje se kao nakladnik i knjižar u Lyonu, gdje biva istodobno u političkoj službi Venecije. U Lyonu tiska djelo *Officium beatae Mariae virginis ad usum Romanae ecclesiae* (1499) s ilustracijama u drvorezu.

Uz A. Paltašića, G. Dalmatinca, B. Baromića, D. je pionirsko ime eur. tiskarstva. Pojedina njegova djela ubrajaju se u vrhunska tiskarska